

11 maj 2023 • LIVESÄND WEBBKONFERENS

SPRÅKET I FOKUS

Flerspråkighet och språkutveckling i förskolan

UR PROGRAMMET:

Preverbala barn – om de yngsta barnens kommunikation

Catarina Sjöberg

Att kartlägga barns språk på vetenskaplig grund

Ann Nordberg & Katharina Jacobsson

Extra fördjupande föreläsning

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt med läsning i fokus

Caroline Böttrius

Arrangeras i samarbete med:

FÖRSKOLE
tidningen

GOTHIA
KOMPETENS

11 maj 2023 • LIVESÄND WEBBKONFERENS

SPRÅKET I FOKUS

Flerspråkighet och språkutveckling i förskolan

Språk, lärande och identitetsutveckling hänger nära samman. Ett av förskolans kanske viktigaste uppdrag är att ge alla barn möjlighet att utveckla sina kommunikativa och språkliga förmågor. Det är grundläggande för att utvecklas och lära och för att bli en demokratisk medborgare.

Du som arbetar i förskolan behöver därför ha kunskaper om barnets förmågor, färdigheter och språkliga utveckling för att alla barn ska kunna utveckla sina språk. Ditt förhållningssätt i mötet med barnen och den undervisning du bedriver är av avgörande betydelse för hur barnen kommer att utvecklas som individer. När vi använder oss av ett rikt och mångsidigt språkande ökar barnets språkliga kompetens.

För 24:e året i rad anordnas nu konferensen med fokus på vad evidensbaserad forskning säger om språkets betydelse och du får konkreta tips, idéer och praktiska modeller som går att tillämpa i vardagens möten med både en- och flerspråkiga barns behov och förutsättningar. Årets konferens webbsänds och innehållet kommer att finnas tillgänglig under två veckors tid.

Varmt välkomna!

Malin Ring, Chefredaktör Förskoletidningen

EXTRAMATERIAL

- Fördjupande föreläsning
- Reflektionsfrågor att jobba med efter konferensen

PROGRAM 11 MAJ

09.00 Moderator Malin Ring, chefredaktör för Förskoletidningen, Gothia Kompetens, inleder.

09.10 De viktiga första åren

Det finns stora skillnader i kvalitet mellan förskolors undervisning i språk, skrivning och läsning. Generellt sett är kvaliteten låg, men det finns också förskolor med hög kvalitet där förskollärarna är kompetenta och använder språk och läsning på ett medvetet sätt i undervisning. I de som utmärker sig positivt finns en utbildning som är gynnsam för barnen, som utmanar deras lärande.

I den här föreläsningen får du kunskap om hur du kan lyckas med förskolans kompensatoriska ansvar att ge alla barn likvärdiga förutsättningar att utveckla sitt språk. Detta utifrån en studie om förutsättningar för barns språk- och läs- och skrivinlärning i svenska förskolor där resultaten visar att utmanande undervisning gynnar språkutvecklingen.

Elisabeth Mellgren, fil. dr i pedagogik, leg. förskollärare samt universitetslektor vid Institutionen för Pedagogik, Kommunikation och Lärande vid Göteborgs universitet. Har disputerat med en avhandling om barn skriftspråkande och är en av författarna till boken *Barn upptäcker skriftspråket*. Hon har nyligen medverkat i en studie om förskolors undervisning i språk, skrivning och läsning.

09.50 Paus

10.00 Preverbala barn – om de yngsta barnens kommunikation

Även om barnen i förskolan sällan är yngre än ett år kan deras språkliga och kommunikativa utveckling vara på en betydligt lägre nivå. Skillnaden i toddlarnas språkutveckling är stor och det gäller att vara medveten om vilken nivå barnet befinner sig på för att kunna stärka och stötta barnet i dess utveckling. Barn under tre år använder inte så många ord och meningar utan signalerna man får och kan ge består ofta av gester, blickar, kroppsspråk och ljud.

En föreläsning som ger kunskap för att bättre se och upptäcka det yngre barnets språk och kommunikationssätt innan eller precis när de börja kommunicera verbalt med ord och meningar.

Catarina Sjöberg är leg. logoped sedan drygt 30 år. Hon arbetar på logopedmottagningen i Halmstad och har tidigare arbetat inom barnhälsovårds- teamet med språkstimulans till föräldrar. Catarina är en uppskattad föreläsare och författare till böckerna *Språkleksaker i förskolan* och *Språkstörning hos barn 3–7 år*. (Gothia Kompetens)

10.50 Paus

11.10 Kartlägg barns språk på vetenskaplig grund

Enig internationell forskning betonar vikten av tidigt språkstöd för att stötta barns språkutveckling. Det är därför viktigt att barns språk i förskolan följs upp på ett systematiskt sätt. Trots detta saknas tillräcklig kunskap om på vilka sätt uppföljning av barns språk ser ut i svenska förskolor.

Ta del av konkreta råd kring hur ni kan kartlägga barns språkutveckling och hur ni genom regelbundna och fördjupade kollegiala samtal kan utveckla ett språkutvecklande arbetssätt. Bli mer medveten om hur arbetet med kartläggning av barnens språk kan genomföras på vetenskaplig grund och eller beprövad erfarenhet.

Ann Nordberg, docent i pedagogiskt arbete, Institutionen för Pedagogik och Specialpedagogik vid Göteborgs universitet. **Katharina Jacobsson**, universitetslektor, Högskolan i Halmstad. De har undersökt hur förskollärare och specialpedagoger kartlägger barns språk och kommunikation i förskolan, samt hur de ser på begreppen vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

12.00 Lunchpaus

13.20 Använd sinnen i musik, skapande och berättande

De flesta av oss mår bra av att vara kreativa, sjunga och röra oss till sång och musik. Att arbeta med skapande hjälper barn att utveckla sina språk, inte minst stöttar det identitetsutveckling och självkänsla. Hur kan du arbeta med sånger på barnens modersmål, rytmik, musiklyssnande och sagoberättande för att gynna språkutvecklingen?

En föreläsning med sång och musik fylld med handfasta tips förankrade i forskning kring språkutveckling.

Sofie Tubbin, musikpedagog på Öxnehagas förskolor, Jönköpings kommun där de flesta barn är flerspråkiga. Sofie inspirerar pedagogerna på förskolorna och föräldrar. Har samarbetat i olika projekt med bibliotekspersonal, modersmåls lärare, språkcafé och bostadsbolaget i närområdet. Har nyligen släppt albumet *Jag gör musik, 11 sånger för förskolan*.

Foto: Orelia Wärdkog

14.10 Paus

14.20 Språkutveckling utifrån hjärnan

Barns utvecklingskurva beträffande ordförråd sätts innan de börjat skolan och tycks generellt sett inte förflyttas under skoltiden. Vad som sker i hemmet och i förskolan under de första sex åren är avgörande för framtiden och möjligheten att klara sig genom skolsystemet. Språket är nyckeln till kunskapsinhämtning och en viktig del av den kommunikativa kompetensen. Hur kan förskolan i samarbete med föräldrarna metodiskt arbeta för att säkra barnens tillgång till kunskaper genom ett rikt språk?

Den här föreläsningen ger både bakgrund och praktik för att stärka barnens språk. Den handlar om hur hjärnan bearbetar information och vad det innebär för inläring i allmänhet och språkutveckling i synnerhet.

Vi bryter för bensträckare.

Anna Tebelius Bodin är pedagog, författare och föreläsare, utbildad vid Harvard University där hon även assisterade forskning om den lärande hjärnan. Hon har gett ut fem böcker och hållit över 1200 föreläsningar om psykologin bakom lärande och kommunikation. 2020 hedrades hon med årets Mensa-pris för sin pedagogiska spridning av kunskap om hjärnan.

16.00 Konferensen avslutas

500 kr rabatt per person vid bokning av 10 personer eller fler.
anmalan@gothiakompetens.se eller ring 08-462 26 70

RÖSTER FRÅN FÖRRA ÅRETS KONFERENS:

"Roligt med olika föreläsare som hade olika inputs till området som rör språket."

"Bra föreläsningar och så kul att det också handlade om de yngsta barnen."

"Många konkreta tips. Lagom långa föreläsningar. Kompetenta föreläsare."

EXTRAMATERIAL

FÖRDJUPANDE FÖRELÄSNING SOM DU TAR DEL AV NÄR DET PASSAR DIG

Föreläsningen skickas ut till alla deltagare efter konferensen och är tillgänglig under två veckor.

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt med läsning i fokus

Aktuell forskning trycker på den viktiga läsningen och i förskolans läroplan är högläsning mycket tydligt framskrivet. Läsning är livsviktigt! Den ger goda möjligheter att utveckla ordförrådet och är avgörande för hur våra barn ska lyckas i skolan och senare i livet. Vi vet också att vi behöver tänka extra på pojkar och läsning.

Hur kan då förskolan arbeta med olika metoder och strategier för att stötta och skapa interaktion med barnen kring just läsning? Hur ger vi stöttning utifrån en språkutvecklande undervisning vad det gäller aktiviteter före, under och efter läsning?

Under föreläsningen kommer du få ta del av och reflektera för hur vi kan:

- arbeta med språket med läsning som utgångspunkt
- tänka kring och arbeta med stöttning och organisationen för läsning
- få in läsningen i vårt dagliga arbete
- få in läsningen i vårt systematiska kvalitetsarbete

Om föreläsningen: Filmen består av ett antal delar med pauser där deltagarna får möjlighet att stanna upp och reflektera enskilt eller i grupp. Vi tror på kollegialt lärande, så om du har möjlighet är det en fördel att titta på filmen med en kollega för kollegial reflektion och lärande samtal.

Tidsåtgång cirka två timmar.

Caroline Böttrius är utvecklingsledare i Norrköpings kommun med kompetensutveckling i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt inom förskola, grundskola och gymnasium. Hon har flerårig erfarenhet av kursledarskap, har genomgått kursledarutbildning vid Nationellt centrum för svenska som andraspråk vid Stockholms universitet som också har varit hennes arbetsplats. Hon har bland annat byggt upp och hållit i en kursledarutbildning riktad mot förskolan i NCS regi. Caroline är förskollärare, 1-7-lärare och har utbildning i svenska som andraspråk.

ALLMÄN KONFERENSINFORMATION

NÄR

Torsdag 11 maj 2023 kl. 09.00-16.00.

Extramaterial - Fördjupande föreläsning som kommer att finnas tillgängligt under två veckors tid.

VAR

Livesänd webbkonferens - i din dator, mobil eller läsplatta

PRIS

3.990 kr exkl. moms. **Grupprabatt:** 500 kr rabatt per person vid bokning av 10 personer eller fler. För att nyttja erbjudandet, gör anmälan via anmalan@gothiakompetens.se eller 08-462 26 70.

BETALNING

Sker mot faktura efter konferensen.

ANMÄLAN

Anmäl dig enklast på vår webbplats www.gothiakompetens.se/ spraketifokus. Det går också bra att mejla till anmalan@gothiakompetens.se eller ringa 08-462 26 70. Vi behöver fakturaadress, organisationsnummer, namn, e-postadress och befattning för samtliga deltagare.

UTSTÄLLARE

Vill du ställa ut på konferensen? Kontakta Karin Westlund på e-post karin.westlund@gothiakompetens.se.

PRAKTISK INFORMATION OM KONFERENSEN

Konferensen kommer att genomföras digitalt, livesänd. Innehållet kommer att finnas tillgängligt under två veckors tid. **Du kommer att få länken till konferensen dagen innan.** Länk och lösenord till det inspelade materialet samt extraföreläsningen skickas till dig några dagar efter konferensen. Deltagarplatsen är individuell och avser en deltagare.

AVBOKNING

Kostnadsfri avbokning fram till 30 dagar innan konferensen. Därefter fullt pris. Anmälan är bindande men ej personlig. Gothia Kompetens förbehåller sig rätten att ställa in evenemanget vid för få deltagare, dock senast 30 dagar innan.

FRÅGOR

Ring 08-462 26 70 eller mejla barbro.lundborg@gothiakompetens.se

GOTHIA KOMPETENS

Gothia Kompetens – kompetensutveckling och kunskapsförmedling för och av oss som jobbar med förskola, skola, vård och omsorg. Tillsammans utvecklar vi både verksamheter och människorna i dem. Verksamhetsnära kompetensutveckling – för en bättre dag på jobbet.